

Школска 2015/2016. година
 Општинско такмичење ученика основних школа
 Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1. Ко је аутор дела под насловом *Плава гробница?*

(име и презиме аутора)

2. Пажљиво прочитај понуђене одговоре и заокружи слово испред тачног одговора.
Баиџа сљезове боје је:

а) посленичка песма;
 б) збирка приповедака;
 в) басна;
 г) збирка песама.

3. У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак.

1.	Бачки растанак		
2.	Зимско јутро	Десанка Максимовић	
3.	Покошена ливада	Бранко Радичевић	
4.	Вече	Војислав Илић	

4. Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи **Т**, а ако је нетачна заокружи **Н**.

а) Вук Стефановић Карацић је написао <i>Нови завјет</i> .	Т	Н
б) Катрен је стилска фигура.	Т	Н
в) Лирика је књижевни род.	Т	Н
г) Цезура означава прегледање и контролу штампаних дела.	Т	Н

5. На линији са стране напиши која стилска фигура је употребљена у наведеним стиховима народне песме.

*Шта се бјели у гори зеленој?
 Ал' је снијег, ал' су лабудови?
 Да је снијег већ би окопнио,
 Лабудови већ би полетјели;
 Нит' је снијег, нит' су лабудови,
 Него шатор аге Хасан-аге.*

(стилска фигура)

6.	<p>Заокружи слово испред имена области у Србији у којој се одвија радња романа Јанка Веселиновића <i>Хајдук Станко</i>.</p> <p>а) Бачка; б) Левач; в) Мачва; г) Косово.</p>											
7.	<p>Једно од наведених дела не припада епским песмама средњих времена (хајдучком и ускочком тематском кругу). Подвуци наслов тог дела.</p> <p><i>Старина Новак и кнез Богосав, Мали Радојица, Смрт војводе Пријезде, Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана.</i></p>											
8.	<p>Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај јунак појављује. Један писац је вишак.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">а) Петрак _____</td> <td style="width: 50%;">1. Петар Кочић</td> </tr> <tr> <td>б) Мита Трта _____</td> <td>2. Бранко Ћопић</td> </tr> <tr> <td>в) Фурлан _____</td> <td>3. Данило Киш</td> </tr> <tr> <td>г) Давид Штрбац _____</td> <td>4. Бранислав Нушић</td> </tr> <tr> <td></td> <td>5. Стјепан Митров Љубиша</td> </tr> </table>	а) Петрак _____	1. Петар Кочић	б) Мита Трта _____	2. Бранко Ћопић	в) Фурлан _____	3. Данило Киш	г) Давид Штрбац _____	4. Бранислав Нушић		5. Стјепан Митров Љубиша	
а) Петрак _____	1. Петар Кочић											
б) Мита Трта _____	2. Бранко Ћопић											
в) Фурлан _____	3. Данило Киш											
г) Давид Штрбац _____	4. Бранислав Нушић											
	5. Стјепан Митров Љубиша											
9.	<p>Заокружи слово испред назива драмске врсте којој припада дело Душана Радовића <i>Капетан Дон Пиплфокс</i>.</p> <p>а) радио-драма; б) драма у ужем смислу; в) телевизијска драма.</p>											
10.	<p>Одреди облик приповедања у наведеном одломку.</p> <p><i>Овај га човек лепо упути и каже му и време у које ваља да је тамо. Онда му царев син захвали, па пође унапредак и једва једном дође у град змајев. Кад уђе у змајеве дворе, нађе своју љубу, и обоје се врло обрадују кад се састану, па се стану разговарати шта ће сад, како ће се избавити.</i></p> <p>_____ (облик приповедања)</p>											
11.	<p>Пажљиво прочитај следеће стихове и напиши која врста стиха је употребљена.</p> <p><i>А кадар сам стићи и утећи и на страшну мјесту постојати. Не бојим се никога до Бога!</i></p> <p>_____ (врста стиха)</p>											
12.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и на линији допиши реч која недостаје.</p> <p><i>Народне приповетке са фантастичном садржином називају се _____. Вук Стефановић Караџић их је називао „женским приповјеткама”, у којима се прича о „ономе што не може бити”. У њима се преплићу реалистички и фантастични елементи.</i></p>											

13.	<p>Поред следећих одломака наизменично И ако дело припада народној, или А ако припада ауторској књижевности.</p> <p>а) Зографе <i>Шта ли видиш на дну ноћи</i> _____</p> <p>б) Ој, Бога ти, Јањо хитропрело, <i>Да ти пошаљем малено повјесмо: Опреди ми шатор и кошуљу</i> _____</p> <p>в) Било је то у некој земљи сељака <i>на брдовитом Балкану</i> _____</p>	
14.	<p>Одреди врсту риме (према распореду римованих стихова) у наведеном одломку из песме <i>Симонида</i> Милана Ракића.</p> <p><i>Тако на мене са мрачног зида, На почађалој и старинској плочи, Сијају сада, тужна Симонида, Твоје већ давно ископане очи...</i></p> <p style="text-align: right;">_____ (врста риме)</p>	
15.	<p>Препознај песника на основу понуђених података.</p> <p>Српски песник рођен 1880. године у селу Заблаћу код Чачка. Радио је као учитељ, цариник и извештач са фронта. Објавио је две збирке песама <i>Утопљене душе</i> (1911) и <i>Ми чекамо цара</i> (1913). Утопио се 1917. године у Јонском мору, када је брод којим је путовао на Крф био торпедован.</p> <p>_____ (име и презиме)</p>	
16.	<p>У свакој реченици употребљен је глагол СТАТИ, али са различитим значењима. Спој линијама сваку реченицу са одговарајућим значењем глагола СТАТИ.</p> <p>а) <i>Стала је испред пешачког прелаза јер је било црвено светло.</i></p> <p style="text-align: right;">1. ПРЕСТАТИ</p> <p>б) <i>Наравно, паланка је знала да је ту много измишљенога, и стала је вребати удовицу на улици, и при излазу из капије.</i></p> <p style="text-align: right;">2. ЗАУСТАВИТИ СЕ</p> <p>в) <i>Киша је стала и олуја је утихнула.</i></p> <p style="text-align: right;">3. ПОЧЕТИ</p>	

17. Како се назива строфа од два стиха?

18. На линији поред наведених примера напиши назив народне умотворине.
 а) Кућица у горици на једној ножици. (Печурка) _____
 б) Гвожђе се кује док је вруће. _____
 в) Чоканчићем ћеш ме, чоканчићем ћу те. _____

19. Попуни табелу како је започето.

Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста
<i>Робинзон Крузо</i>		
	Ана Франк	
<i>Манасија</i>		

20. Међу наведеним оодредницама подвуци три које се односе на дело *Међу својима*.
 БАЈКА, АУТОРСКА КЊИЖЕВНОСТ, НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ, ПУТОПИС,
 ПЕСМА, ПИСМО, ЕЛЕГИЈА, ИРОНИЈА,

Број бодова: _____

Прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА: VІІ

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање						
1.	Милутин Бојић	1 бод						
2.	б) збирка приповедака	1 бод						
3.	<table border="1"> <tr> <td>Десанка Максимовић</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Бранко Радичевић</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Војислав Илић</td> <td>2</td> </tr> </table>	Десанка Максимовић	3	Бранко Радичевић	1	Војислав Илић	2	Уколико је даг само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод. Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.
Десанка Максимовић	3							
Бранко Радичевић	1							
Војислав Илић	2							
4.	1) Н 2) Н 3) Г 4) Н	Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.						
5.	словенска антитеза	1 бод						
6.	в) Мачва	1 бод						
7.	<u>Смрт војводе Пријезде</u>	1 бод						
8.	а – 2 б – 4 в – 5 г – 1	Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.						
9.	а) радио-драма	1 бод						
10.	нарација, приповедање, причање	1 бод						
11.	десетерац (епски десетерац)	1 бод						
12.	бајке	1 бод						
13.	а) А б) Н в) А	Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.						
14.	укрштена рима, наизменична, унакрсна	1 бод						
15.	Владислав Петковић (Дис)	1 бод						

16.	а – 2 б – 3 в – 1	Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.												
17.	дистих	1 бод												
18.	а) загонетка б) пословица в) брзалница	Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.												
19.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Назив дела</th> <th>Име и презиме аутора</th> <th>Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Робинзон Крузо</i></td> <td>Данијел Дефо</td> <td>роман</td> </tr> <tr> <td><i>Дневник (Ане Франк)</i></td> <td>Ана Франк</td> <td>дневник</td> </tr> <tr> <td><i>Матасија</i></td> <td>Васко Попа</td> <td>песма</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Робинзон Крузо</i>	Данијел Дефо	роман	<i>Дневник (Ане Франк)</i>	Ана Франк	дневник	<i>Матасија</i>	Васко Попа	песма	Уколико су дата четири тачна одговора, онда се даје један бод. Уколико је дата пет или свих шест тачних одговора, онда се даје један бод.
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Робинзон Крузо</i>	Данијел Дефо	роман												
<i>Дневник (Ане Франк)</i>	Ана Франк	дневник												
<i>Матасија</i>	Васко Попа	песма												
20.	<u>АУТОРСКА КЊИЖЕВНОСТ,</u> <u>ПЕСМА,</u> <u>ЕЛЕГИЈА</u>	Уколико су сва три тачна одговора, онда се даје један бод. Уколико је подвучено више одговора, онда се не даје ниједан бод.												

Школека 2015/2016. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	На линији испод питања напиши име богате удовице из комедије <i>Покондирена тиква</i> Јована Стерије Поповића. _____																	
2.	Пажљиво прочитај одломак и на линији напиши наслов дела коме он припада. <i>Нити иде Кулин капетане, Нити иде нити ће ти доћи, Нит' се надај, нити га погледај, Рани сина, пак шаљи на војску: Србија се умирит' не може.</i> _____ (наслов дела)																	
3.	Подвуци наслов дела који не припада наведеном низу. <i>Женидба Милића Барјактара, Немушти језик, Усуд, Почетак буне против дахија, Горски вијенац, Три сужња.</i>																	
4.	У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак. <table border="1" data-bbox="172 1467 1369 1630"><tr><td>1.</td><td><i>Писма из Италије</i></td><td></td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td><i>Очију твојих да није</i></td><td>Ђура Јакшић</td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td><i>Отаџбина</i></td><td>Оскар Давичо</td><td></td></tr><tr><td>4.</td><td><i>Србија</i></td><td>Васко Попа</td><td></td></tr></table>	1.	<i>Писма из Италије</i>			2.	<i>Очију твојих да није</i>	Ђура Јакшић		3.	<i>Отаџбина</i>	Оскар Давичо		4.	<i>Србија</i>	Васко Попа		
1.	<i>Писма из Италије</i>																	
2.	<i>Очију твојих да није</i>	Ђура Јакшић																
3.	<i>Отаџбина</i>	Оскар Давичо																
4.	<i>Србија</i>	Васко Попа																
5.	Пажљиво прочитај понуђене одговоре и заокружи слово испред тачног одговора. <i>Женидба Милића Барјактара</i> је: а) народна лирска песма; б) народна епска песма; в) народна епско-лирска песма;																	
6.	Којој књижевној врсти припада Шекспирово дело <i>Ромео и Јулија</i> ? _____ (књижевна врста)																	

7.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>а) Српски рјечник је саставно Прота Матеја Ненадовић. б) Басна је књижевни род. в) Рима је гласовно подударане речи на крају стихова. г) Драмски спев је посебна врста књижевног дела која у себи спаја елементе драмског и епског.</p>	<p>Т Н Т Н Т Н Т Н</p>
8.	<p>Прочитај наведене стихове из <i>Горског вијенца</i> и заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p><i>А ја што ћу, али са киме ћу? Мало рукама, малена и снага, Једна сламка међу вихорове, Сирак тужни без нигђе никога...</i></p> <p>Именица СИРАК означава:</p> <p>а) оног који нема никог свог, сироче; б) малени сир; в) јунака малог раста.</p>	
9.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора:</p> <p>а) Протагонист је стилска фигура; б) Протагонист је назив за представника Протагорине филозофије; в) Протагонист је главни лик у драмској радњи; г) Протагонист је назив за драмског писца.</p>	
10.	<p>Прочитај наведене стихове и напиши назив подвучене стилске фигуре.</p> <p><i>Кад устане <u>кука</u> и <u>мотика</u>, биће Турком по Медији мука</i></p>	(стилска фигура)
11.	<p>Одреди врсту риме (према распореду римованих стихова) која је коришћена у одломку из песме <i>Моја отаџбина</i> Алексе Шантића.</p> <p><i>Овдје у болу срца истрзана Ја носим клетве свих патња и мука, И крв што капа са душманских рука, То је крв моја из мојијех рана.</i></p>	(врста риме)
12.	<p>Пажљиво прочитај наведену дефиницију из <i>Речника српскога језика</i> Матице српске и на линији напиши реч на коју се она односи.</p> <p><i>Отити изглед природе неког краја, предела; приказ таквог предела на слици, цртежу, сама слика, цртеж са таквим приказом.</i></p>	

13.	<p>Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај јунак појављује. Један писац је вишак.</p> <p>а) Филипенда б) Таназије Јеличић в) Ибрага г) дјед Раде</p> <p>1. Иво Андрић 2. Лаза Лазаревић 3. Петар II Петровић Његош 4. Бранко Ћопић 5. Симо Матавуљ</p>	
14.	<p>У наведеном одломку из приповетке <i>Све ће то народ позлатити</i> Лаза Лазаревић користи посебан облик приказивања радње пореклом из драме. На линији напиши назив овог облика казивања (форме приповедања) којим писац на посредан начин карактерише своје јунаке.</p> <p>– <i>Јесте ли видели онога с ногом?</i> – <i>Кога с ногом?</i> – <i>Та онога без ноге?</i> – <i>Кога без ноге?</i> – <i>Та онога са итаком?</i> – <i>Кога са итаком?</i> – <i>Са итаком! Онога што су му доктори одсекли ногу?</i></p>	
15.	<p>Препознај писца на основу понуђених података.</p> <p>Рођен је у Сенти (Војводина), али је највећи део живота провео у Београду и Нишу, који је тек био ослобођен од Турака. Почео је да пише као зрео човек (1890), а постао је познат тек са <i>Ивковом славом</i>. Многа његова дела су екранизована.</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме)</p>	
16.	<p>У наведеном одломку из песме <i>Светли гробови</i> Јована Јовановића Змаја подвуци стих који јој не припада.</p> <p>„Где ја стадох – ти ћеш поћи!” „Што не могах – ти ћеш моћи!” „Куд ја нисам – ти ћеш доћи!” „Што не нађох – ти ћеш наћи!” „Што ја почех – ти продужи!” „Још смо дужни – ти одужи!”</p>	

17.	Попуни табелу како је започето.													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Назив дела</th> <th>Име и презиме аутора</th> <th>Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Писма из Италије</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Теодосије</td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Избирачица</i></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Писма из Италије</i>				Теодосије		<i>Избирачица</i>			
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Писма из Италије</i>														
	Теодосије													
<i>Избирачица</i>														
18.	Међу наведеним књижевнотеоријским терминима подвуци ДВА термина који НЕ означавају стилске фигуре: метафора, алузија, сиже, симбол, поређење, мотив, персонификација.													
19.	Следеће реченице поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара. ____ – У реду, побро, биће пажено ко очи у глави. ____ Једне године тако, растајући се с дједом, он му пружи повелик излизан џепни сат. ____ Дјед обрису оба длана о чакшире и прими сат побожно као нафору пред олтаром. ____ – Ево ти, побратиме, ово ћеш ми сачувати за догодине. Зарадио сам га у добра човјека, па ми је све страшиво да га ћегод не протјем.													
20.	Допуни реченицу уписивањем речи која недостаје. Сонетни венац састоји се од _____ сонета.													

Број бодова: _____

Прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА: VIII

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање						
1.	Фема	1 бод						
2.	<i>Бој на Мишару</i>	1 бод						
3.	<u>Горски вијенац</u>	1 бод						
4.	<table border="1"> <tr> <td>Ђура Јакшић</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Оскар Давичо</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Васко Попа</td> <td>2</td> </tr> </table>	Ђура Јакшић	3	Оскар Давичо	4	Васко Попа	2	Уколико су дата два или сва три тачна одговора, онда се даје један бод.
Ђура Јакшић	3							
Оскар Давичо	4							
Васко Попа	2							
5.	в) народна епско-лирска песма;	1 бод						
6.	трагедија	1 бод						
7.	а) Н б) Н в) Т г) Т	Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.						
8.	а) оног који нема никог свог, сироче	1 бод						
9.	в) Протагонист је главни лик у драмској радњи.	1 бод						
10.	метонимија	1 бод						
11.	обгрљена (рима)	1 бод						
12.	пејзаж	1 бод						
13.	А – 5 Б – 2 В – 1 Г – 4	Уколико су дата три или сва четири тачна одговора, онда се даје један бод.						
14.	дијалог, (епски дијалог)	1 бод						
15.	Стеван Сремац	1 бод						
16.	<u>„Што не нађох – ти ћеш наћи!”</u>	1 бод (Уколико су подвучена два стиха, онда се не даје ниједан бод.)						

17.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="435 253 635 353">Назив дела</th> <th data-bbox="635 253 818 353">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="818 253 1026 353">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="435 353 635 454"><i>Писма из Италије</i></td> <td data-bbox="635 353 818 454">Љубомир Ненадовић</td> <td data-bbox="818 353 1026 454">путопис</td> </tr> <tr> <td data-bbox="435 454 635 555"><i>Житије Светог Саве</i></td> <td data-bbox="635 454 818 555">Теодосије</td> <td data-bbox="818 454 1026 555">житије (биографија)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="435 555 635 656"><i>Избраници</i></td> <td data-bbox="635 555 818 656">Коста Трифковић</td> <td data-bbox="818 555 1026 656">комедија</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Писма из Италије</i>	Љубомир Ненадовић	путопис	<i>Житије Светог Саве</i>	Теодосије	житије (биографија)	<i>Избраници</i>	Коста Трифковић	комедија	Уколико је дато четири, пет или свих шест тачних одговора, онда се даје један бод.
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Писма из Италије</i>	Љубомир Ненадовић	путопис												
<i>Житије Светог Саве</i>	Теодосије	житије (биографија)												
<i>Избраници</i>	Коста Трифковић	комедија												
18.	<u>СИЖЕ.</u> <u>МОТИВ</u>	1 бод се даје само за оба тачна одговора. Уколико је подвучено више термина, онда се не даје ниједан бод.												
19.	4 1 3 2	1 бод се даје само за тачан редослед.												
20.	петнаест	1 бод												